

Memòria de la intervenció arqueològica
preventiva (contorn arqueològic) als carrers
Príncep de Viana, 15 cantonada carrer Miquel
Ricomà

Fernández Franca, Pilar

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/legalcode.ca>.

ÍNDEX

- INTRODUCCIÓ

- CONTEXT HISTÒRIC

- ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS

- MÈTODOLOGIA DE TREBALL

- DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS I REPERTORI
ESTRATIGRÀFIC

- RESULTAT I CONCLUSIONS

- BIBLIOGRAFIA

- ANNEX:
 - DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

 - DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

Actes

Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

INTRODUCCIÓ

Aquesta intervenció arqueològica, efectuada entre els dies 3 i 12 de Febrer de 2003, ha estat portada a terme al carrer Miquel de Ricomà amb Príncep de Viana¹, situat al centre històric de la ciutat de Granollers, encara que ja fora de l'antic recinte emmurallat², àmbit que forma part d'una zona d'alt valor històric i arqueològic. Fou per aquest motiu que es va creure necessari fer un control preventiu per tal de localitzar i documentar les possibles restes arqueològiques que s'hi hagin pogut conservar.

L'empresa *Estabanell y Pahisa Energía, S.A.* hi tenia previst efectuar una rasa per tal de portar a terme la canalització d'una línia subterrània d'electricitat, realitzada per l'empresa gironina *INELGIR*.

La intervenció arqueològica derivada d'aquestes obres i destinada a documentar les possibles restes arqueològiques conservades ha estat encarregada a l'empresa d'arqueologia *ÁTICS S.L.*, sota la direcció tècnica de l'arqueòloga Pilar Fernández Franca.

¹ Veure Fig. 1: Pla del centre de Granollers.

² Veure Fig. 2 i Fig. 3: Pla dels antics recintes emmurallats.

Abies

Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

CONTEXT HISTÒRIC

El nom de Granollers podria derivar de la paraula *granolla* (granota) doncs en el riu Congost hi havia un gran nombre d'aquests batracis. També són possibles dues etimologies més: una relacionada amb l'au *gralla* (la representació d'aquest ocell està present a l'escut de la ciutat), l'altre podria derivar-se de *Granularios Subteriore* degut a la seva condició d'ésser un dels principals mercats de cereals, *grans*.

Tal com va establir el Dr. Salvador Llobet, el turó de Sant Esteve en època romana era un important encreuament de camins naturals: de Barcino a Ausa, de Tarraco a Roma, de Iluro a Aquae Calidae. Aquesta situació estratègica lligada al fet que les terres del voltant eren d'una alta qualitat pel conreu van fomentar la concentració de poblacions i una inevitable i forta activitat comercial.

A l'any 1040 Granollers va esdevenir el mercat més important de cereals de la zona. Entre el 1366 i el 1375 es construeixen les muralles de defensa que foren enderrocades en el segle XIX per raons urbanístiques.

Després de diferents episodis de guerra i possessions, és en el segle XVI quan amb la pau arribà un fort enriquiment. L'estabilitat, l'augment demogràfic i la prosperitat del mercat consolidaren el desenvolupament de Granollers exemplificat en la construcció d'importants edificis com la nova església parroquial gòtica de Sant Esteve, construïda sobre la romànica del segle XI, (avui dia reconstruïda després de la destrucció de la que va ser objecte durant la Guerra Civil, encara que es conserva el campanar del segle XV), el desaparegut Convent dels Caputxins, l'església de Sant Francesc o la Porxada.

Les capelles de Sant Roc, Santa Anna i el Portal de Sant Antoni estan situades entre les primeres muralles i feien la funció de portes. Una mostra de la prosperitat viscuda al segle XVI va ser la primera expansió superant les muralles medievals. A l'any 1872 es va edificar una altra muralla amb la finalitat de controlar les mercaderies que entraven i sortien.

De finals del segle XIX i principis del XX es conserven edificis modernistes com és el cas de l'Ajuntament o la casa Clapés.

Abtics

Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS

L'àmbit intervingut forma part d'una zona d'alt valor històric i arqueològic. Està situat molt a prop de la Plaça de l'Església on havien estat identificades les ruïnes corresponents a una vil·la romana construïda al darrer terç del s. I a.C.

A la cantonada del carrer Sant Jaume amb el carrer del Museu havien estat localitzats alguns vestigis d'època ibèrica i al carrer Barcelona un fragment de ceràmica àtica. A la Plaça can Trullàs es va descobrir l'any 1953 el jaciment de la Foneria Trullàs que va lliurar onze urnes funeràries; entre els anys 1990 i 1991 el Museu de Granollers va dur a terme una intervenció arqueològica d'urgència que va proporcionar 20 tombes d'inhumació dels ss. II i III d.C. junt amb una fossa d'ofrenes, un tram de 17 metres de via medieval, les restes d'un camí d'època romana i diverses estructures (dipòsits, murs, forns, sitges, ...).

Des del mes de juliol de 2002 fins al mes de gener de 2003 i amb motiu de les obres projectades per l'àrea d'urbanisme de l'Ajuntament de Granollers a la Plaça de l'Església, es va realitzar una intervenció arqueològica d'urgència que ha permès localitzar el cementiri medieval, part de la muralla medieval i importants restes d'època romana.

També s'ha realitzat un control arqueològic al carrer Sant Jaume durant el mes d'agost de 2002 que ha permès documentar un mur situat al llarg del carrer i alineat amb l'actual façana de l'edifici del carrer Sant Jaume, que s'ha interpretat com les restes de la façana exterior de l'antiga Foneria de Can Trullàs, edificada a inicis del s. XX i enderrocada l'any 1990.

D'una altra banda, des de l'octubre de 2002, i amb motiu de la continuació dels treballs del projecte anteriorment citat, s'està realitzant un control arqueològic preventiu que de moment ha proporcionat restes de l'església gòtica i del cementiri dels ss. XVII-XVIII.

Aquestes tres darreres intervencions arqueològiques van ser encarregades a l'empresa especialitzada ATICS S.L., sota la direcció tècnica de l'arqueòleg Iñaki Moreno, l'arqueòloga Montserrat Río i l'arqueòloga Miriam Esqué respectivament.

Atics

Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

METODOLOGIA DE TREBALL

La intervenció arqueològica ha consistit en el control de l'obertura de quatre rases per tal de detectar possibles restes arqueològiques. És per això que es va escollir una metodologia sistemàtica basada en el mètode de registre de E. C. Harris i A. Carandini (Harris, 1975, 1977, 1979; Carandini 1977, 1981). Es tracta d'enregistrar els elements construïts i estrats que s'identifiquen (tant els que es conserven en alçat com els que es descobreixen en el subsòl), realitzant una numeració correlativa d'aquests, sota el nom d'"Unitat Estratigràfica" (U.E.) que individualitza els uns dels altres. Cada U.E. es registra en una fitxa on s'indica: la ubicació del jaciment, les seves característiques físiques, la situació en les plantes i seccions i la posició física respecte a la resta d'unitats estratigràfiques amb les quals es relaciona.

Aquest mètode es complementa amb el material gràfic que està compost per les plantes i les seccions. Finalment inclou el material fotogràfic, imprescindible per a la constància visual dels treballs realitzats i les restes documentades.

El sistema de treball utilitzat va ser l'habitual en aquest tipus d'intervencions i va combinar l'excavació semi-mecànica de la rasa, amb martell, amb l'excavació científica i manual adreçada al possible descobriment de les restes situades al subsòl de la rasa.

Abies

Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS I REPERTORI
ESTRATIGRÀFIC

L'obra de canalització en rasa³ per l'embranchament en línia subterrània de la xarxa elèctrica comprenia diversos trams ubicats al carrer Miquel de Ricomà cantonada Príncep de Viana.

Les cinc rases obertes es van documentar mitjançant el dibuix de la seva planta i el seu tall estratigràfic juntament amb la realització de fotografies de les mateixes.

Destacar també que totes elles tenen en comú el fet de la total inexistència de material arqueològic, esterilitat fruit de les successives obertures d'aquest mateix tram de carrer per encabir una gran quantitat de serveis (llum, aigua, gas, fibra òptica).

³ Veure Fig. 4: Plànol urbanístic amb les rases efectuades.

Rasa 1

Aquesta primera rasa⁴, de 12'64 m. de llargada, 80 cm. d'amplada i uns 80 cm. de profunditat respecte a la cota del nivell d'ús actual, i ubicada a arran de la façana del n° 17 del carrer Príncep de Viana, es va obrir per col·locar el primer tram del entramat elèctric.

L'estratigrafia de la rasa es basa en un primer nivell de 22 cm. de profunditat conformat per panots i formigó (U.E. 100), un segon nivell de sauló (U.E. 101) amb una potència de 17 cm. i el retall (U.E. 103), que talla un estrat d'argiles (U.E. 102), format per la obertura d'una anterior rasa per encabir els serveis d'aigua (U.E. 105) i d'alta tensió (U.E. 106), aquest últim amb la seva rasa de fonamentació (U.E. 107), i reomplert tot aquest retall de sauló (U.E. 104) i amb una potència de 32 cm. Sota d'aquest nivell trobem un d'últim format ja pel terreny natural (U.E. 108) amb un gruix de 9 cm, i que continua afectat pel retall anteriorment citat.

⁴ Veure Fig. 5: Rasa 1: Planta i secció estratigràfica.
Veure Fotografies n° 1, 2, 3 i 4.

Rasa 2

Aquesta segona rasa⁵, situada arran de façana, es trobava ubicada en el n° 42 del carrer Miquel Ricomà cantonada Príncep de Viana i comprenia una llargada de 151 cm de llargada per 80 cm d'amplada en el seu primer tram i una llargada de 182 cm. per 17 cm. d'amplada en el seu segon tram i amb profunditats que variaven entre 66 cm. i 65 cm. respecte la cota del nivell d'ús actual.

L'objectiu d'aquesta rasa era el de poder localitzar l'existència d'un tub que els permetés fer passar el cablejat elèctric sota el carrer Miquel Ricomà sense tenir la necessitat d'obrir el carrer, operació que comportaria el tall de la via.

Aquesta rasa ha proporcionat la següent seqüència estratigràfica: nivell superficial compost pels panots col·locats a sobre d'una capa de formigó (U.E.200) i d'una potència de 32 cm., un nivell de sauló amb un espessor de 25 cm. (U.E. 201), i un estrat d'argiles (U.E. 202) on trobem un retall (U.E. 203) de 18 cm. de profunditat reomplert per sauló (U.E. 204) que cobria les estructures de servei d'aigua (U.E. 205) i d'electricitat (U.E. 206).

⁵ Veure Fig. 6: Rasa 2: Planta i secció estratigràfica.
Veure Fotografies n° 5, 6 i 7.

Rasa 3

La realització d'aquesta tercera rasa⁶ va ser la que va comportar més problema ja que obligava a tallar la circulació de vehicles al carrer Miquel Ricomà, puig que la realització de la primera cata no va donar els fruits desitjats. Aquesta rasa comprenia una llargada 450 cm amb una amplada oscil·lant entre els 40 i 30 cm. i amb profunditat de 65 cm. respecte la cota del nivell d'ús actual.

La seqüència estratigràfica de la tercera rasa es basa en un primer nivell de 22 cm. de gruix format per l'asfalt del carrer sobre les antigues llambordes (U.E. 300), un segon nivell (U.E. 301) de sauló amb runa d'una potència de 13 cm. i un estrat argilós (302) on es va documentar un retall (U.E. 303) reomplert per una altra capa de sauló (U.E. 304) de 30 cm. de profunditat.

⁶ Veure Fig. 7: Rasa 3: Planta i secció estratigràfica.
Veure Fotografies n° 8 i 9.

Rasa 4

La quarta rasa⁷, per a col·locar un nou llenç d'entramat elèctric, comprenia el tram conformat entre els números 30 i 34 del carrer Miquel Ricomà. La llargada d'aquesta és de 9'48 m. de llargada, 83 cm. d'amplada

i una profunditat oscil·lant entre els 80 i els 85 cm. respecte a la cota del nivell d'ús actual.

L'estratigrafia d'aquesta tercera rasa no va comportar cap sorpresa ja que també es basava en un primer nivell de 14 cm. de profunditat conformat per panots i formigó (U.E. 400), un segon nivell de sauló (U.E. 401) amb una potència de 8 cm. i un estrat argilós (U.E. 402) amb un retall (U.E. 403) de 54 cm. de profunditat reomplert per sauló (U.E. 404) que cobria les estructures de servei de gas (U.E. 405) i d'aigua (U.E. 406). Sota d'aquest trobem un últim estrat format ja pel terreny natural (U.E. 407) amb un gruix de 8 cm.

Destacar l'obertura d'un altre tram de 80 cm. de llargada amb 83 cm. d'amplada d'aquesta mateixa rasa (amb la mateixa profunditat i idèntica seqüència estratigràfica) amb una distància de 181 cm. de separació des de l'últim llenç obert amb l'objectiu de trobar la boca d'un tub ja anteriorment col·locat a partir del qual s'havia d'instal·lar el nou tram de cablejat.

⁷ Veure Fig. 8: Rasa 4: Planta i secció estratigràfica.
Veure Fotografia n° 10.

Rasa 5

La cinquena rasa⁸ s'ha realitzat al n° 40 de la cantonada del carrer Miquel Ricomà amb Príncep de Viana per tal d'annexionar el nou tram de cablejat amb el ja existent. Comprenia una llargada de 113 cm. per 65 cm. d'amplada en el seu primer tram i una llargada de 147 cm. per 52 cm. en el seu segon tram i amb una profunditat aproximada de 85 cm. respecte la cota del nivell d'ús actual.

Aquesta última rasa ha proporcionat la següent seqüència estratigràfica: nivell superficial compost pels panots col·locats a sobre d'una capa de formigó (U.E.500) i d'una potència de 19 cm., un nivell de sauló amb un espessor de 21 cm. (U.E. 501), un estrat argilós de 5 cm. de gruix (U.E. 502) i un últim estrat conformat per 40 cm. de terreny natural (U.E. 503). Aquests dos últims estrats es troben retallats per un interestrat (U.E. 504) reomplert per sauló (U.E. 505) i les estructures de servei d'aigua (U.E. 507) i de gas (U.E. 506).

⁸ Veure Fig. 9: Rasa 5: Planta i secció estratigràfica.
Veure Fotografia n° 11.

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 100	
Sector: Rasa 1		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Nivell d'ús				
DESCRIPCIÓ :	Paviment format per rajoles de ciment, de 0,07 m. de gruix, col·locades sobre una capa de formigó. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR :	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	200, 400, 500		Equivalent a	300
	Rebleix a			Es reblert per	
	Cobreix a	101		Es cobert per	
	Talla a			Tallat per	
	Es recolza a			Se li recolza	
	S'entrega a			Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 101	
Sector: Rasa 1		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Estrat sorrenc				
DESCRIPCIÓ :	Capa de sorres molt fines de textura poc compacta i de color marró groguenc. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR :	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	201, 301, 401, 501		Equivalent a	
	Rebleix a			Es reblert per	
	Cobreix a	102, 103, 104		Es cobert per	100
	Talla a			Tallat per	
	Es recolza a			Se li recolza	
	S'entrega a			Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 102	
Sector: Rasa 1		Fase:		Cronologia:	
DEFINICIÓ :	Estrat argilós				
DESCRIPCIÓ :	Estrat d'argiles de color marró fosc i de textura plàstica i compacta. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR :	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	202, 302, 402, 502		Equivalent a	
	Rebleix a			Es reblert per	
	Cobreix a	108		Es cobert per	101
	Talla a			Tallat per	103, 107
	Es recolza a			Se li recolza	
	S'entrega a			Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 103	
Sector: Rasa I		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Interestat (estructura negativa)				
DESCRIPCIÓ :	Retall format per l'obertura d'una rasa per instal·lar serveis. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR :	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	203, 303, 403		Equivalent a	504
	Rebleix a			Es reblert per	104, 105
	Cobreix a			Es cobert per	101
	Talla a	102		Tallat per	107
	Es recolza a			Se li recolza	
	S'entrega a			Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 104	
Sector: Rasa I		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Rebliment de sorra				
DESCRIPCIÓ :	Reompliment de terra sorrenca, color marró clar i de textura molt solta. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR :	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	204, 304, 404, 505		Equivalent a	
	Rebleix a	103		Es reblert per	
	Cobreix a	105, 106, 107		Es cobert per	101
	Talla a			Tallat per	
	Es recolza a			Se li recolza	
	S'entrega a			Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 105	
Sector: Rasa I		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Estructura de servei				
DESCRIPCIÓ :	Estructura formada per un tub metàl·lic per l'abastiment d'aigua, actualment en ús.				
MATERIAL DIRECTOR :	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	205, 406, 507		Equivalent a	
	Rebleix a	103		Es reblert per	
	Cobreix a			Es cobert per	104
	Talla a			Tallat per	
	Es recolza a			Se li recolza	
	S'entrega a			Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 106	
Sector: Rasa 1		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIO :	Estructura de servei				
DESCRIPCIO :	Estructura de maons per a la protecció de l'entramat d'alta tensió.				
MATERIAL DIRECTOR :	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a		
	Rebleix a	107	Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per	104	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 107	
Sector: Rasa 1		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIO :	Interestrat (estructura negativa)				
DESCRIPCIO :	Rasa creada per l'obertura d'un retall per encabir l'estructura d'alta tensió. .				
MATERIAL DIRECTOR :	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per	106	
	Cobreix a		Es cobert per	104	
	Talla a	102, 108	Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 108	
Sector: Rasa 1		Fase:		Cronologia:	
DEFINICIO :	Estrat de terreny natural				
DESCRIPCIO :	Sediment de color gris amb taques grogues, de textura plàstica i compacta. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR :	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	407, 503	Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per	102	
	Talla a		Tallat per	107	
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 200	
Sector: Rasa 2		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Nivell d'ús				
DESCRIPCIÓ:	Paviment format per rajoles de ciment, de 0,07 m. de gruix, col·locades sobre una capa de formigó. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	100, 400, 500	Equivalent a	300	
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a	201	Es cobert per		
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 201	
Sector: Rasa 2		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Estrat sorrenc				
DESCRIPCIÓ:	Capa de sorres molt fines de textura poc compacta i de color marró groguenc. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	101, 301, 401, 501	Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a	202, 203, 204	Es cobert per	200	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 202	
Sector: Rasa 2		Fase:		Cronologia:	
DEFINICIÓ:	Estrat argilós				
DESCRIPCIÓ:	Estrat d'argiles de color marró fosc i de textura plàstica i compacta. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	102, 302, 402, 502	Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a	208	Es cobert per	201	
	Talla a		Tallat per	203	
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 203	
Sector: Rasa 2		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Interestat (estructura negativa)				
DESCRIPCIÓ:	Retall format per l'obertura d'una rasa per instal·lar serveis. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	103, 303, 403	Equivalent a	504	
	Rebleix a		Es reblert per	204, 205, 206	
	Cobreix a		Es cobert per	201	
	Talla a	202	Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 204	
Sector: Rasa 2		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Rebliment de sorra				
DESCRIPCIÓ:	Recompliment de terra sorrenca, color marró clar i de textura molt solta. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	104, 304, 404, 504	Equivalent a		
	Rebleix a	203	Es reblert per		
	Cobreix a	205, 206	Es cobert per	201	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 205	
Sector: Rasa 2		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Estructura de servei				
DESCRIPCIÓ:	Estructura formada per un tub metàl·lic per l'abastiment d'aigua, actualment en ús.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	105, 406, 507	Equivalent a		
	Rebleix a	203	Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per	204	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica		UE : 206		
Sector: Rasa 2	Fase	Cronologia: s. XX		
DEFINICIO:	Estructura de servei			
DESCRIPCIO:	Estructura formada per un tub plàstic, protegit per una envoltura de formigó, per l'abastiment d'electricitat, actualment en ús.			
MATERIAL DIRECTOR:	-			
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a	203	Es reblert per	
	Cobreix a		Es cobert per	204
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 300	
Sector: Rasa 3		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Nivell d'ús				
DESCRIPCIÓ:	Paviment format una capa d'asfalt sobre les antigues llambordes. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	100, 200, 400, 500	
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a	301	Es cobert per		
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 301	
Sector: Rasa 3		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Estrat sorrenc				
DESCRIPCIÓ:	Capa de sorres molt fines de textura poc compacta i de color marró groguenc. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	101, 201, 401, 501	Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a	302, 303, 304	Es cobert per	100	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 302	
Sector: Rasa 3		Fase:		Cronologia:	
DEFINICIÓ:	Estrat argilós				
DESCRIPCIÓ:	Estrat d'argiles de color marró fosc i de textura plàstica i compacta. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	102, 202, 402, 502	Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per	301	
	Talla a		Tallat per	303	
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 303	
Sector: Rasa 3		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Interestat (estructura negativa)				
DESCRIPCIÓ:	Retall format per l'obertura d'una rasa per instal·lar serveis. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	103, 203, 403	Equivalent a	504	
	Rebleix a		Es reblert per	304	
	Cobreix a		Es cobert per	201	
	Talla a	302	Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 304	
Sector: Rasa 3		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Rebliment de sorra				
DESCRIPCIÓ:	Reompliment de terra sorrenca, color marró clar i de textura molt solta. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	104, 204, 404, 505	Equivalent a		
	Rebleix a	303	Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per	301	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 400	
Sector: Rasa 4		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Nivell d'ús				
DESCRIPCIÓ:	Paviment format per rajoles de ciment, de 0,07 m. de gruix, col·locades sobre una capa de formigó. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	100, 200, 500	Equivalent a	300	
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a	401	Es cobert per		
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 401	
Sector: Rasa 4		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Estrat sorrenc				
DESCRIPCIÓ:	Capa de sorres molt fines de textura poc compacta i de color marró groguenc. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	101, 201, 301, 501	Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a	402, 403, 404	Es cobert per	400	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 402	
Sector: Rasa 4		Fase:		Cronologia:	
DEFINICIÓ:	Estrat argilós				
DESCRIPCIÓ:	Estrat d'argiles de color marró fosc i de textura plàstica i compacta. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	102, 202, 302, 502	Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a	407	Es cobert per	401	
	Talla a		Tallat per	403	
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 403	
Sector: Rasa 4		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Interestat (estructura negativa)				
DESCRIPCIÓ:	Retall format per l'obertura d'una rasa per instal·lar serveis. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	103, 203, 303	Equivalent a	504	
	Rebleix a		Es reblert per	404, 405, 406	
	Cobreix a		Es cobert per	201	
	Talla a	402	Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 404	
Sector: Rasa 4		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Rebliment de sorra				
DESCRIPCIÓ:	Reompliment de terra sorrenca, color marró clar i de textura molt solta. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	104, 204, 304, 505	Equivalent a		
	Rebleix a	403	Es reblert per		
	Cobreix a	405, 406	Es cobert per	401	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 405	
Sector: Rasa 4		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Estructura de servei				
DESCRIPCIÓ:	Estructura formada per un tub metàl·lic per l'abastiment de gas, actualment en ús.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	506	Equivalent a		
	Rebleix a	403	Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per	404	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 406	
Sector: Rasa 4		Fase		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Estructura de servei				
DESCRIPCIÓ:	Estructura formada per un tub metàl·lic per l'abastiment d'aigua, actualment en ús.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	105, 205, 507	Equivalent a		
	Rebleix a	403	Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per	404	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 407	
Sector: Rasa 4		Fase:		Cronologia:	
DEFINICIÓ:	Estrat de terreny natural				
DESCRIPCIÓ:	Sediment de color gris amb taques grogues, de textura plàstica i compacta. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	108, 503	Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per	402	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 500	
Sector: Rasa 5		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Nivell d'ús				
DESCRIPCIÓ :	Paviment format per rajoles de ciment, de 0,07 m. de gruix, col·locades sobre una capa de formigó. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR :	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	100, 200, 400	Equivalent a	300	
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a	501	Es cobert per		
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 501	
Sector: Rasa 5		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ :	Estrat sorrenc				
DESCRIPCIÓ :	Capa de sorres molt fines de textura poc compacta i de color marró groguenc. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR :	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	101, 201, 301, 401	Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a	502, 504, 505	Es cobert per	500	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 502	
Sector: Rasa 5		Fase:		Cronologia:	
DEFINICIÓ :	Estrat argilós				
DESCRIPCIÓ :	Estrat d'argiles de color marró fosc i de textura plàstica i compacta. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR :	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA :	Igual a	102, 202, 302, 402	Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a	503	Es cobert per	501	
	Talla a		Tallat per	504	
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 503	
Sector: Rasa 5		Fase:		Cronologia:	
DEFINICIÓ:	Estrat de terreny natural				
DESCRIPCIÓ:	Sediment de color gris amb taques grogues, de textura plàstica i compacta. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	108, 407	Equivalent a		
	Rebleix a		Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per	502	
	Talla a		Tallat per	504	
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 504	
Sector: Rasa 5		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Interestat (estructura negativa)				
DESCRIPCIÓ:	Retail format per l'obertura d'una rasa per instal·lar serveis. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a		Equivalent a	103, 203, 303, 403	
	Rebleix a		Es reblert per	505, 506, 507	
	Cobreix a		Es cobert per	501	
	Talla a	502, 503	Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 505	
Sector: Rasa 5		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Rebliment de sorra				
DESCRIPCIÓ:	Recompliment de terra sorrenca, color marró clar i de textura molt solta. Estèril.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	104, 204, 304, 404	Equivalent a		
	Rebleix a	504	Es reblert per		
	Cobreix a	506, 507	Es cobert per	501	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 506	
Sector: Rasa 5		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Estructura de servei				
DESCRIPCIÓ:	Estructura formada per un tub metàl·lic per l'abastiment de gas, actualment en ús.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	405	Equivalent a		
	Rebleix a	504	Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per	505	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

Fitxa d'Unitat Estratigràfica				UE : 507	
Sector: Rasa 5		Fase:		Cronologia: s. XX	
DEFINICIÓ:	Estructura de servei				
DESCRIPCIÓ:	Estructura formada per un tub metàl·lic per l'abastiment d'aigua, actualment en ús.				
MATERIAL DIRECTOR:	-				
SEQUÈNCIA FÍSICA:	Igual a	105, 205, 406	Equivalent a		
	Rebleix a	504	Es reblert per		
	Cobreix a		Es cobert per	505	
	Talla a		Tallat per		
	Es recolza a		Se li recolza		
	S'entrega a		Se li entrega		

RESULTATS I CONCLUSIONS

Aquesta intervenció arqueològica, realitzada al tram conformat pel carrer Príncep de Viana cantonada Miquel de Ricomà de Granollers, estava destinada a descobrir i documentar les possibles restes arqueològiques conservades durant les obres que hi tenia previst efectuar l'empresa *INELGIR*, contractada però l'empresa *Estebanell y Pahisa Energía, S.A.* per la realització de l'obra de canalització en rasa d'una línia elèctrica subterrània.

Els resultats d'aquesta intervenció arqueològica han estat nuls, ja que ha estat impossible descobrir i documentar cap resta arqueològica. Això ha estat degut a l'escassa profunditat assolida per les rases respecte del nivell de circulació actual i a la repetitiva obertura del mateix tram de carrer per tal de col·locar tot una sèrie de serveis.

Actes

Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

BIBLIOGRAFIA

ARRIZABALAGA I BLANCH, A.; PARDO I RODRÍGUEZ, J.; SADURNÍ I PICOLA, J. - 1984: *Els orígens de Granollers i del Vallès Oriental*. Col·lecció Pobles de Catalunya. Caixa d'Estalvis de Catalunya, Ajuntament de Granollers.

DDAA. - 1985: *Patrimoni Històric Arquitectònic*. Ajuntament de Granollers. Granollers.

DDAA. - 1991: "Vallès Occidental, Vallès Oriental i Maresme", *Gran Geografia comarcal de Catalunya, vol. 2*. Enciclopèdia Catalana, S.A. Barcelona.

ESTRADA I GARRIGA, J. - 1993: *Granollers a l'antiguitat*. Revista del Vallès. Tarafa., Editora de Publicaciones, S.L.

GARRIGA I ANDREU, J. - 1989: *El Vallès Oriental. El medi i la història*. Consell Comarcal del Vallès Oriental. Granollers.

GARRIGA I ANDREU, J. - 1990: *El Vallès Oriental. Estudi d'una comarca*. Consell Comarcal del Vallès Oriental. Granollers.

GARRIGA I ANDREU, J.; HOMS I COROMINES, J.; SALVADOR I CORROS, M. – 1993: *El Vallès Oriental un territori a l'abast. Inventari patrimonial i de recursos bàsics.*, Dpt. de Comerç, Consum i Turisme, de la Generalitat de Catalunya.

MASGRAU, R.; FERNÁNDEZ, M. – 1989: *El Vallès Oriental. Paisatge, població, economia, història, art, tradicions.* Consell Comarcal del Vallès Oriental i Baranova. Barcelona.

MESTRE, A.; CAMPILLO, D. – 1991: Estudio paleopatológico preliminar de los restos humanos en la necrópolis tardo-romana de “*Can Trullàs*”, Granollers (Vallès Oriental). *Nuevas Perspectivas en Antropología*: 561-570. Granada.

Abics

Gestió i Difusió del Patrimoni Arqueològic i Històric

ANNEX

- DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

- Fig. 1: Plànol del centre de Granollers.
- Fig. 2: Les muralles medievals.
- Fig. 3: Les muralles carlines.
- Fig. 4: Plànol urbanístic amb les rases realitzades.
- Fig. 5: Rasa 1: Planta i secció estratigràfica.
- Fig. 6: Rasa 2: Planta i secció estratigràfica.
- Fig. 7: Rasa 3: Planta i secció estratigràfica.
- Fig. 8: Rasa 4: Planta i secció estratigràfica.
- Fig. 9: Rasa 5: Planta i secció estratigràfica.

- DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

- Rasa 1: Fotografies nº 1, 2, 3 i 4.
- Rasa 2: Fotografies nº 5, 6 i 7.
- Rasa 3: Fotografies nº 8 i 9.
- Rasa 4: Fotografia nº 10.
- Rasa 5: Fotografia nº 11.

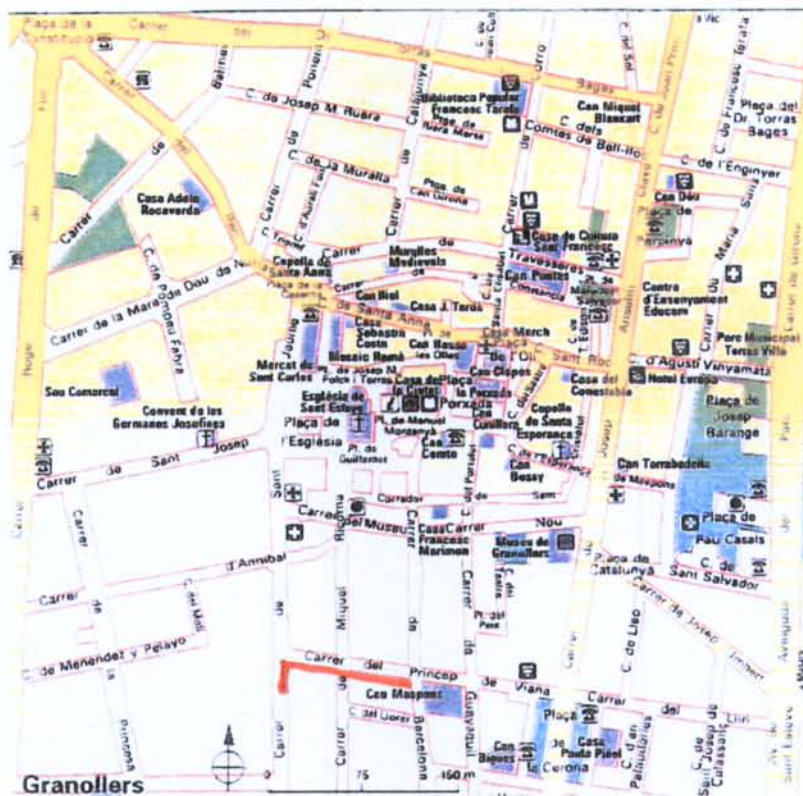

Fig. 1: Plànol del centre de Granollers.

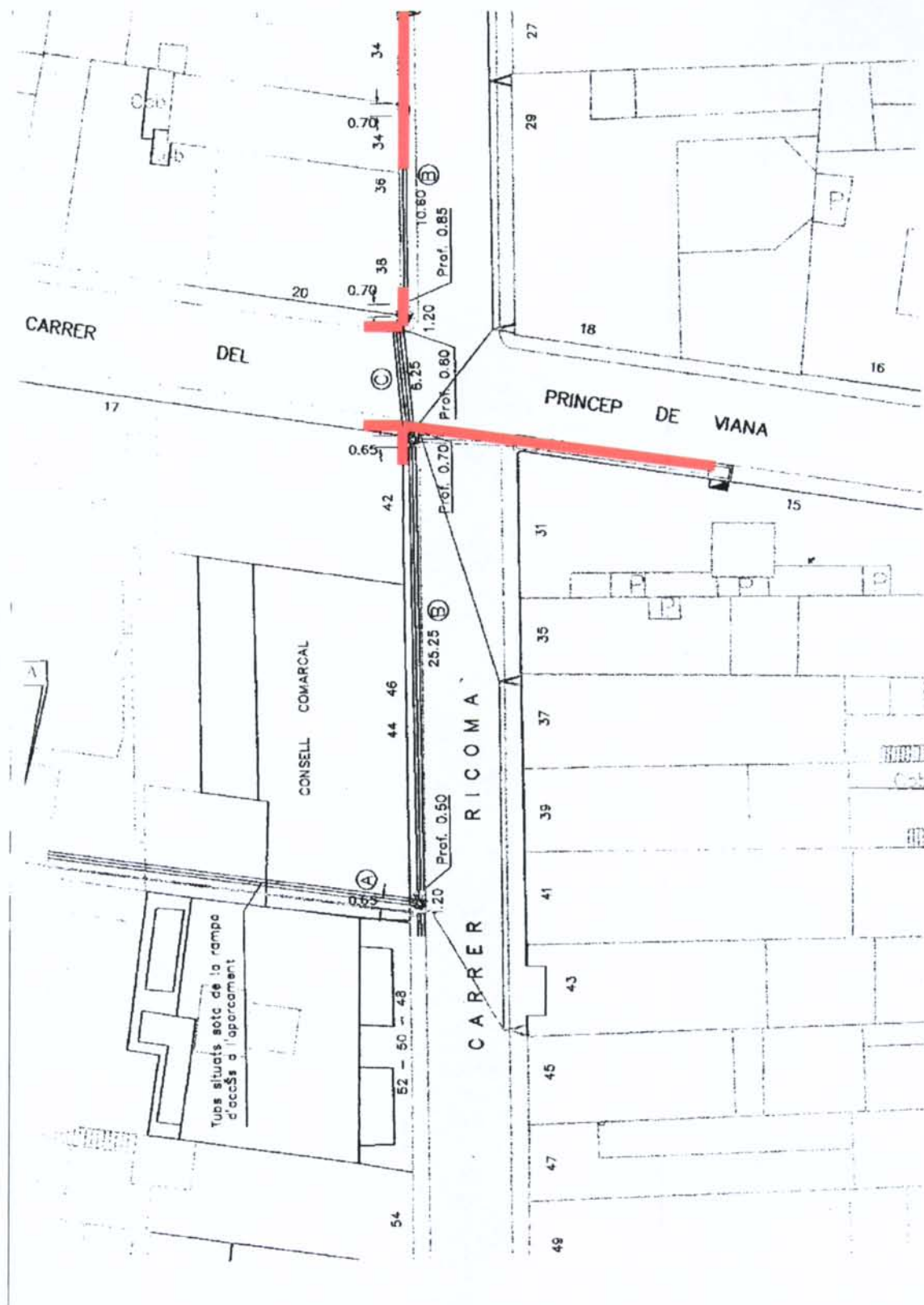
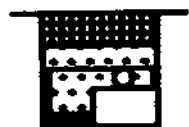
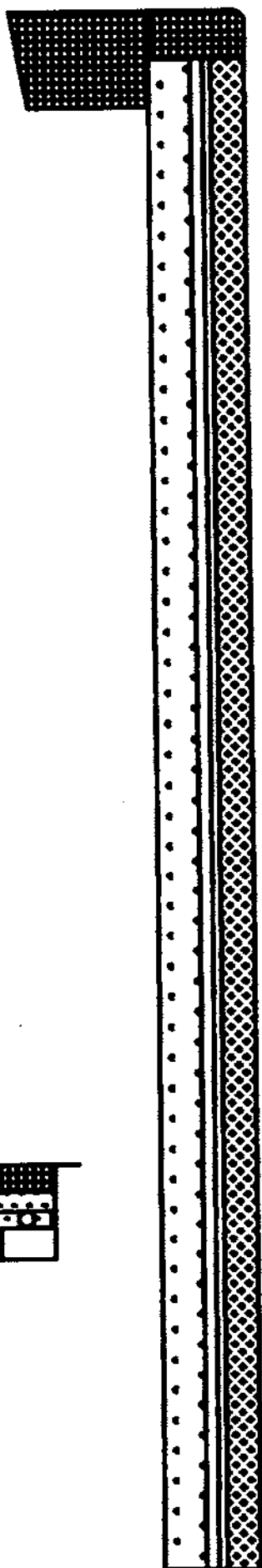

Fig. 4: Plànol urbanístic amb les rases realitzades.

Rasa 1

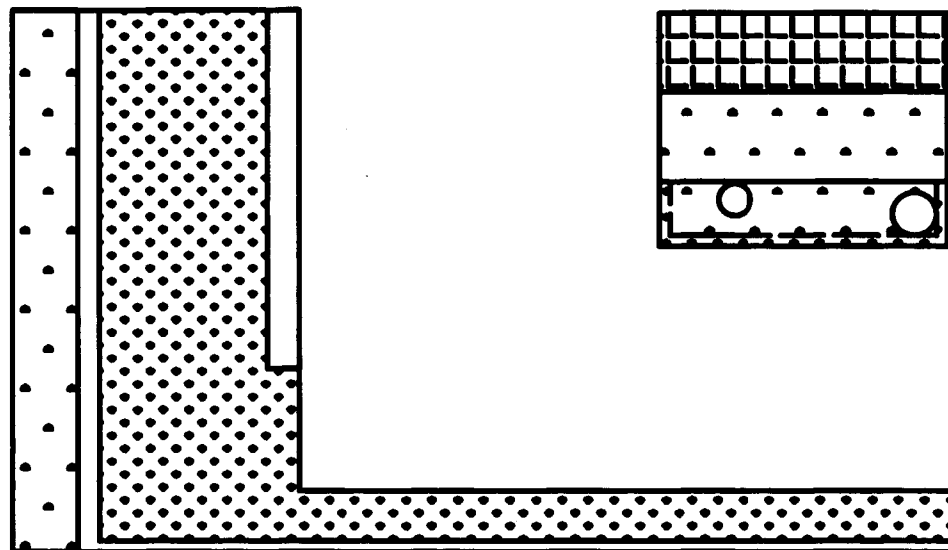
E 1:50

	Paviment
	Sauló
	Argiles
	Natural
	Serveis

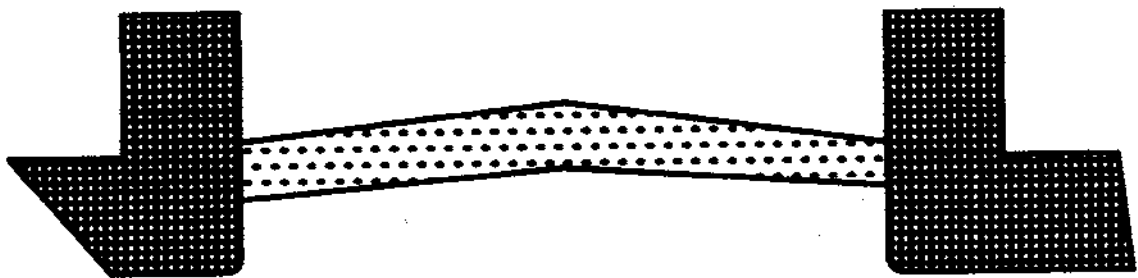
Rasa 2

E 1:20

	Paviment
	Sauló
	Argiles
	Serveis

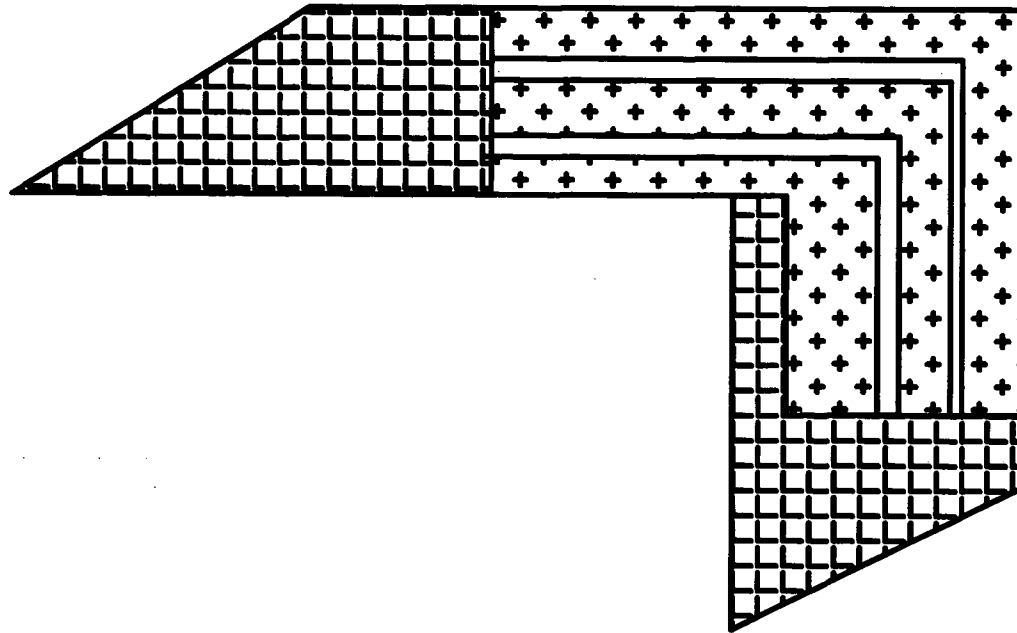
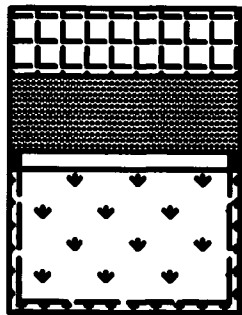
Rasa 3
E 1:50

	Paviment
	Sauló
	Argiles
	Servels

Rasa 5

E 1:20

	Paviment
	Sauló
	Argiles
	Natural
	Serveis

Fig. 1: Vista longitudinal de la rasa 1.

Fig. 2: Col·locació del tub .

Fig. 3: Detall del terreny natural.

Fig. 4: Tancament de la rasa.

Fig. 5: Primer tram de la rasa 2.

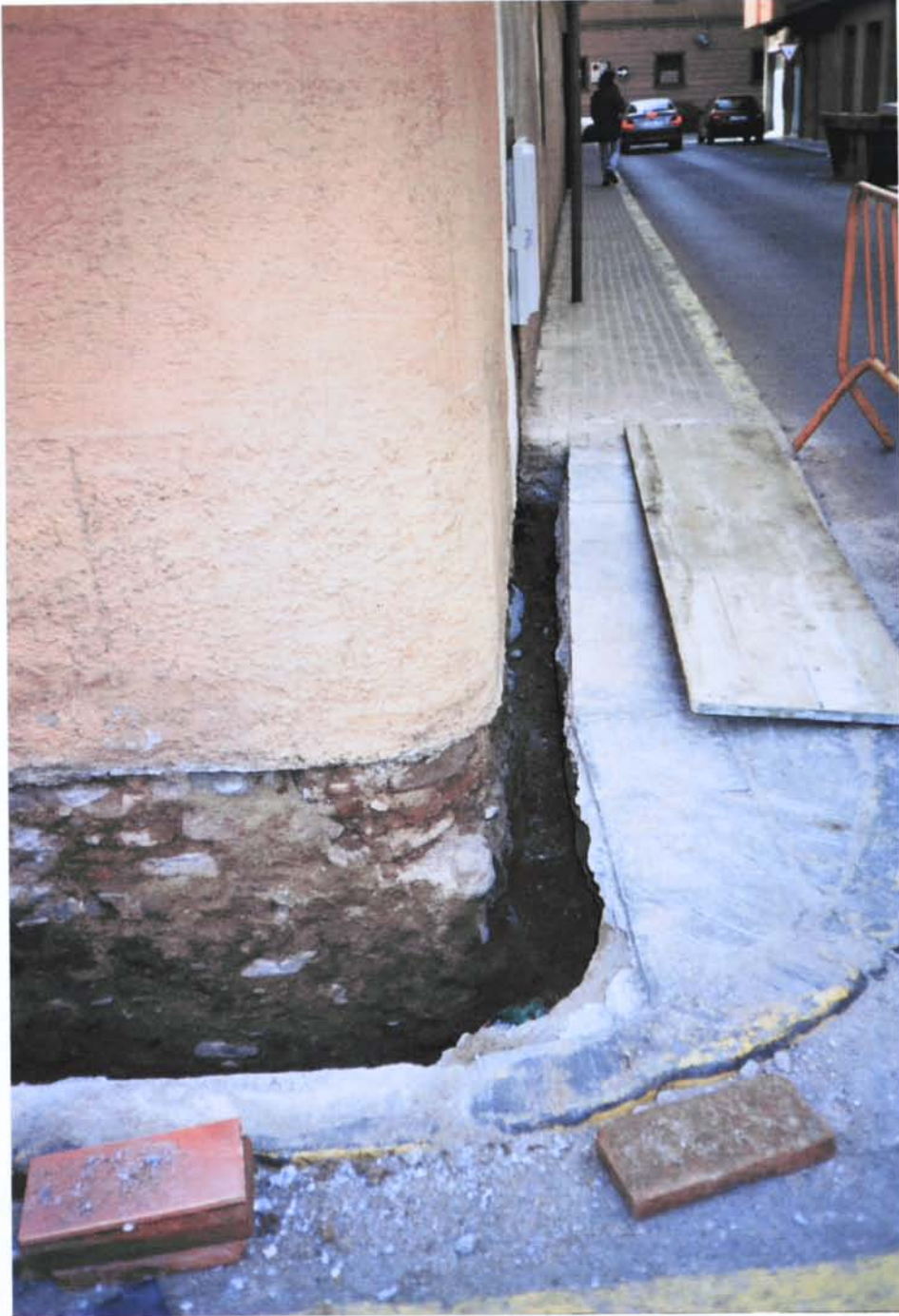

Fig. 6: Segon tram de la rasa 2.

Fig. 7: Totalitat de la rasa 2.

Fig. 8: Primer tram de la rasa 3.

Fig. 9: Segon tram de la rasa 3.

Fig. 10: Vista longitudinal de la rasa 4.

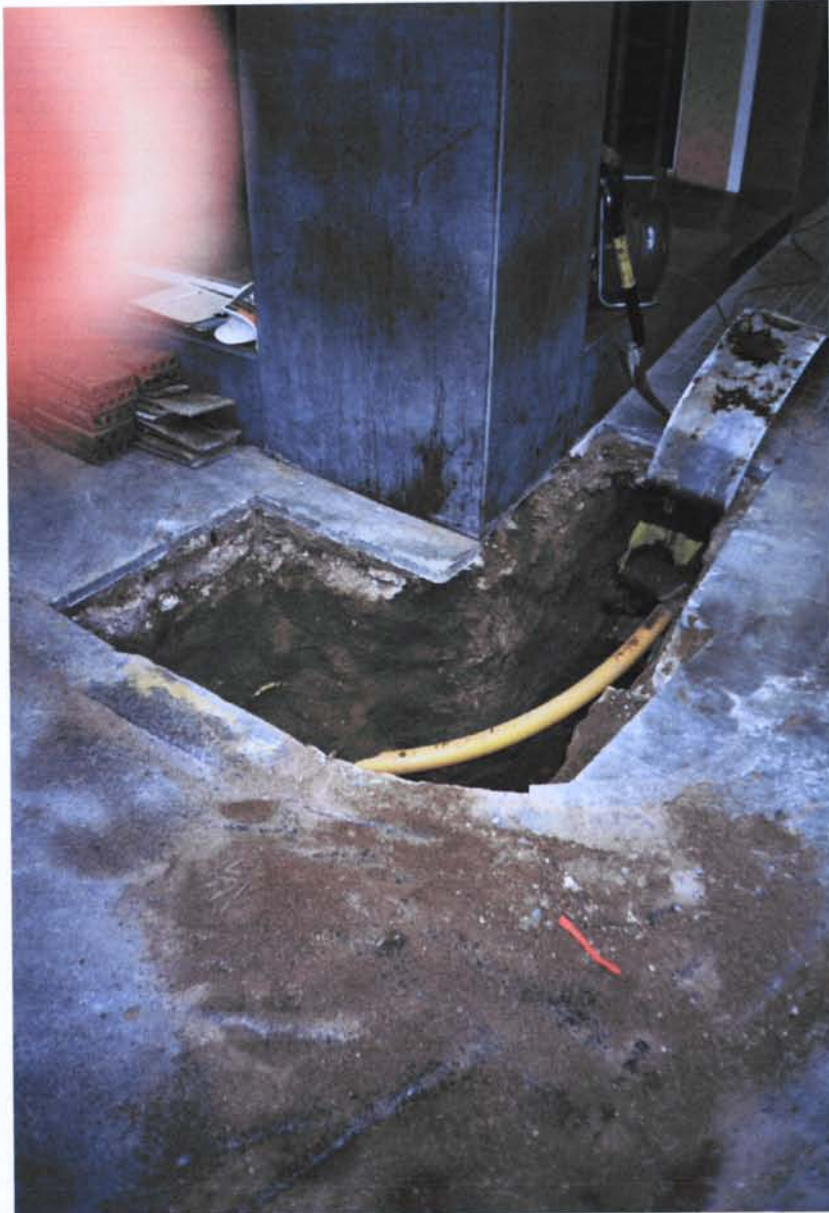

Fig. 11: Totalitat de la rasa 5.